

битъкът и съкратяват времето на работата, което е от голямо значение за земеделското стопанство.

Независимо от тези две машини, днес във земеделското стопанство работят най-разнообразни такива, като, напр., комбинирани жетварки-сноповързвачки — вършачки, сенокосачки, комбинирани със сушилен апарат, който се нагръва със нефт и позволява покосената трева да се суши веднага и прибира и т. н.

2. Ролята на **химията** във земеделието е твърде голяма. Ние ще засегнем само незначителна част от нея, а именно изкуствените торове и средствата за борба със болестите и неприятели — две области, които най-много интересуват нашия земеделски стопанин.

Днес производството на едните и другите е грамадно и се употребяват масово извън цълия свят. Един от най-важните изкуствени торове е **томасовото брашно**, — тор, който започна да се произвежда във края на миналото столетие, когато англичанинът Томас откри модерния начин за обработката на стоманата, където този тор се добива като второстепенен продукт. Друг изкуствен тор е **суперфосфатът**. Произвеждането му започна най-напред във откритите залежи (руди) във Флорида и Алжир. Впоследствие индустрията започна да произвежда голямо количество сярна киселина, голяма част от която отиваше за производство на суперфосфата.

Трети от голямо значение изкуствен тор е **чилската силитра**, която се добива във големите силитрени залежи във Чили. От там се разнасят по света големи количества. Други торове се копаят от грамадните естествени солни лагери във Щафурд (Германия) и служат за задоволяване международните нужди от такива.

От голямо значение е **амониевият сулфат**, който се добива по фабричен начин.

Днешната индустрия произвежда големи количества торове чрез използване на азота от въздуха по различни начини.

Тези са по-важните торове, но всеки от тях поотделно не може да натори всестранно почвата, както оборският тор, а я обогатява със отделни хранителни вещества. Така, напр., томасовото брашно и суперфосфатът — главно със фосфор, чилската силитра и амониевият сулфат — със азот, щафурдските калиеви соли — с калий и т. н. Необходимостта да се даде на почвата пълно торене и да се отстрани излишната работа от поотделното им разхвърляне е предизвикала фабрикуването на смесени изкуствени торове, които са по-леки от трите съставни тора, но имат тяхната торителна сила.